

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esce de 2 ori: Mercuria si Sambet'a, F'icia una data pe septemana, — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 15 fl. sun. pe unu anu s'eu 45 doidiaceri, or 3 galbini si 3 doidiaceri mon. sunatoria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari s'eu mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Fara depunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicar

Nr. 69.

Brasiovu, 1. Septembre 1863.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Rugamintea

celoru doi episcopi romanesci, a celui gr.-u. Joane Lemeni de Eadem, si a celui gr.-n.-u. Vasilie Mogă. Asternuta Dietei dela 1842, in caus'a romaniloru locuitori pe pamentulu craiescu, numitu sasescu.

(Urmare din Nr. tr.)

C. c. staturi! S'ar para ca vremu a imprumuta sórelui lumina, daca neamu pune a demonstra pe largu dreptulu egal alu romaniloru locuitori pe pamentulu craiescu cu sasii de acolo, atatu pentru ca acela sta si fara dovedi, catu si pentru ca c. c. staturi ilu cunoscun mai intieptiesce de catu noi. Deci noi in privint'a aceast'a redicamu pe scurtu numai urmatórele:

a) Privilegiulu craiului Andreiu II-lea dice: „Universus populus a Varos usque Borált unus sit populus“ mai incolo: „praeter supra dicta Sylvam Blachorum et Bissenorum cum aquis usus communes exercendo cum praedictis scilicet Blachis et Bissenis iisdem contulimus.“

b) Cuvintele pré-inaltului decretu dela 1786, Novembre 6, alaturatu aci in copia, intre altele sunt aceste: „Cum proinde fundi regii ea sit natura, ut incolae eius neminem praeter Principem dominum terrestrem agnoscant, pagum Resinar ab omni publici Cibiniensis dominatu absolvendum, et pro libero pago regali declarandum duximus.“

c) C. r. rescriptu esitu la 1786 in urmarea plan-sorii romaniloru suburbaní din S.-Sebesiu, alaturatu aci suptu B) poruncesce asemenea a face pe nepastuítii partasi din tóte acele folóse si drepturi, din care iau parte medularii sasi ai comunitatii orasiene.

d) Diet'a dela 1791/2 pe locuitorii din pamentulu craiescu ii numesce slobozi.

e) In tectulu decretului c. esitu la 1819, Aprilie 3, sub Nru curtii 1059, tramisu la 1820 sub Nru G. 5599, alaturatu aci cu tóta cinstea sub semnulu C). Valachi absque discrimine nationis antistites eligantur, aequaliter ad supportationem onerum et beneficiorum admittantur, quia Valachos longe ante advenas et hospites Saxones in Transilvania praefuisse certum est, et prout tales, qui nobilitari praerogativa gaudent inter Hungaros referuntur, ita in fundo Regio degentes pro saxonibus eo a fortiori censeri debeant, quod natura fundi Regii diversitatem jurium excludat.“ In aseme-nea intielesu sau esplicatu Mai. Sa in c. rescriptu datu la rugamintea negutiatoriloru Brasioveneni in 1837 cu Nru 2492.

Dupa aceste anca este destulu de invederata egalitatea de drepturi a aceluorú dúoa natii, locuítóre pe pamentulu r., e invederatu si atata, cumuca acea egalitate pe care au cunoscut'o privilegiulu fundamentalu si pe care legislati'a n'au stricat-o, apoi insusi puterea esecutiva si administrati'a anca au recunoscut'o pururea, poruncindu cu energia neclintit'a ei padire.

De aici ar urmá, cumuca asié dara concetatenii romanu nu sunt napastuítii si plansórea lorú n'are locu; inse c. c. staturi, ea tocm'a pentru aceea are locu, ca medularii consótiei natii au scos'o din egalitatea de dreptu si mai cu totulú au desbracát'o. Deci ea are

napastuiri, si anca napastuiri strigatóre la ceriu, dintre care pe cele mai de frunte vomu indrasni a le insira cu aduncu respectu in urmatórele:

1) Cea dintai si mai asupritóre este aceea, cumuca romanii locuitori pe pamentulu craiescu sunt scosi dela representatie si dela dregatorii. Daca sta egalitatea de dreptu, care dupa privilegiulu Andreanu din firea pamentului craiescu si dupa mai multe porunci trebuie se si stea, care lucru tocma acuma l'au recunoscutu si unii publicisti sasi in diurnalele lorú; este urmare legiloru conforma si aceea, cá romanii cu sasii se ia parte de o potriva si cu privintia la religie din representatie, din dregatoriile publice, scurtu, din tóte folósele. Aceast'a sta cu adeveratu dupa principiu si dupa lege, inse numai cá rácii din fabula pe chartia, pentru ca in fapta a) la alegerea deputatiloru pentru dieta si pentru adunariile universitatii densii nu incurgu in acea mesura cá sasii, ear' dintre ei (dintre romanu) nu se alegu nici decunu, macaruca ei pe pamentulu r. sunt mai numerosi de catu sasii; ear' religi'a nu este nici decunu privita, ci se alegu numai dintr'o confesie, de si art. 11 novelaru din a. 1891 § 1 sub c) hotaresce lamuritu: ut e sedibus etiam Saxonicalibus pro ratione capacitatis et religionum diversitatis duo eligantur.“ Dela facerea instructiei ce se da deputatiloru, sunt cu totulú departati, pe acelea le da numai magistratulu sasescu in interesu sasescu, si nu in partea romaniloru, ci adeseori in contr'a lorú.

De aici urméza c. c. staturi multimea cea mare a asuprelorú si mai vertosu aceea, cumuca diet'a nu scie, ca in pamentulu craiescu siedu si romanu: de aici vine, ca pentru ei si in interesulu lorú nimini nu vorbesce, napastuirile lorú nimini nu le arata, si ca vindecarea aceluora nimini nu o midiuloceste; — urméza earasi, cumuca pamentulu craiescu locuitu mai mare parte de romanu, in tóte interesele lui ilu chivernisescu numai sasi, ei si numai ei ingrijescu pentru buna-starea lui materiala si spirituala; totu pamentulu, prin urmare pe toti locuitorii lui de o potriva si veniturile respective ei le administra, ei le intrebuescu, totu feliulu de cause ei le judeca. Au nu e urmare fireasca, cumuca iubindu si favorandu ei pe ai sei mai multu de catu pe romanu, interesulu romaniloru ilu trecu cu vederea, pentru binele lorú materialu si spiritualu nu ingrijescu, din veniturile comune nu le facu parte si in causele ce au in contr'a sasiloru mai totudeauna perdu.

2) Amesuratu punturiloru regulative, mai tóte dregatoriile orasianesci si scaunale putenduse castigá mai numai din man'a grafului sasescu si a magistraturiloru, acestia inaltia la dregatorii numai pe fiii lorú cu total'a scótere a romaniloru. De aici purcedu radacinile napastuiriloru aratate in puntulu de susu; deci afara de acele, fiinduca dregatoriu pretutindeni e sasulu, elu e inspectoru, elu e administratoru, elu e jude, aci anca urméza de sine din egoismu si din omeneasca aplecare de a partini pe ai sei mai multu cá pe straini, cumuca deregatoriulu sasu pe romanu ii apasa, la poverile publice ii robotéza, in causele care vinu inaintea lui mai totudeauna ilu osendesce a perde; din aceste curgu numerocele plansori de tóte dílele ale bietiloru romanu;

in satele mestecate cu sasi trecunduse romanii cu vederea, juratii satesci se alegu mai toti din sasi. (Va urm'a).

TRANSILVANIA. (Sasii se nu vendia romaniloru case si mosii.) Acést'a este porunc'a cea mai noua ce o da „Her-mannstädter Zeitung“ in Nru 230 din 1. Sept. a. c.

Eata o noua teoria nationala a acelu diurnalutiu desperatu, o teoria inse, pe carea earasi o scóte dupa datin'a sa din nisce scornituri mincinóse, cá si cumu romanii aru fi luatú órecandu dela sasi pamenturi si locuintie cu puterea séu cu insielatiunea, candu eata tocma acumu „Telegrafulu“ ne impartasi cateva esemple minunate despre rapirile sasiloru dela Cisnadiór'a savarsite pe pamentulu si mosiile Resinareniloru.

Da, cunóscemu noi fórté bine acea minciuna politica, care cerculésa in Ardealu mai vertosu din dilele lui Sulzer, Eder si Marienburg (1791—1815) si isi ridica capulu celu ce are sierpi in locu de peru, oricandu domnesce in Sabiiu vreo frica, cumuca romanii anca voru mai castiga ceva drepturi. In momentele de fačia este precumu scimu, verb'a despre portiunile canonice care sunt pentru a se da preotiloru romanesci. Parenise cá clerulu cere cate 32 jugere (holde à 1600 stanjini □) pentru toti parochii, nu numai, ci si dotatiune pentru cantareti si dascali, intocma precumu s'a facutu acésta si in alte tieri ale monarchiei. Ei, dar se ridica unele bufne din Sabiiu: „Uhu, uhu, uhu . . . nu dati romaniloru mosii, pentrucá se nu ne coplesiésca pe noi cu numerositatea loru; apoi eata ca'si iau romanii si nedate. Auditi, popóra europene, audi gubernule, cauta spre noi Imperate, acumu romanii isi imultiescu mosiile. Nu ne lasati, nu ne lasati! Hotii, hotii, prindetii, inchidetii! Umbra sacra a lui Bedeus, adane colonii germane si ne scapa de acésti romani blastamati, carii dela imperatulu Josifu II. de candu este iertatu si altoru ardéleni a cumpara mosii in pamentulu regescu, eara mai vertosu de candu s'a desfiintiatu asié numitulu dreptu alu vecinatati, cumpara mereu mosii ori pe unde potú, eara pentru cate li s'au rapit cutésa a incepe judecata. Se nule credeti romaniloru, cá ei sunt hoti si comunisti.“

De amu fi noi ómeni rei si inimizii sasiloru, precumu este partit'a lui „H Ztg.“ inimica de mórte a romaniloru, amu díce catra romani: „Oameni buni, se nu ve mai apropieti de sasi spre a cumpara dela ei vreo petecutia de pamentu. Se asteptati cá se viie densii la voi si se ve róge, candu apoi veti cumpara de siguru cu pretiuri de batujocura. Si se nu ve indoiti nimicu, cá ei voru veni la voi catu mai curendu, numai voi se aveti bani de ajunsu. Aici in Brasiovu de es. ai potea cumpara pe fiacare anu cate 10—20 case dupa placu intre 2 pana la 20 mii. In vecinulu Rosnovu este o ulitia mai mai intréga de vendiare. Totu asemenea se intempla si pela alte sate si orasie. In Sabiiu chiaru sunt mai multe case, pe care nu le cumpara nimini, pentruca romanii selisteni, resinareni scl. nu voru se se faca „domni“ in Sabiiu.

Déca romanii marginasi aru fi ómeni rei, aru avé numai se'si duca produsele economiei loru de vite catre Dunare, pentrucá profesionistii din Brasiovu si Sabiiu in trei luni se nu aiba nici ce mai lucra nici ce manca, ci se fia siliti a emigra si ei in Tiér'a romanésca, precumu se intemplá si pana acuma cu o multime de insi.

Vedeti la ce consecintie nebune si periculóse duce principiulu celu ultraegosticu alu vostru.

Intr'aceea pentru asemeni ómeni este pecatu a perde timpulu si negrel'a. Ei din cerculu loru celu marginitu prin celu mai fiorosu egoismu nu potú esi nici odata. La ei lumea tóta e reprezentata totu numai prin extreme: Israeliteni si Cananeni, — Elini si Egipteni, Crestini si Pagani. —

Intr'aceea ce vi se pare, cá „H. Ztg.“ in Nru seu 229 din 31. Augustu se fatiaresce, cá si cumu aru voi a se intielege cu romanii si relative cu diurnalele romanesci. Articulu prin carele acelu diurnalutiu pretinde a se intielege cu noi romanii e plinu de satire si intortocaturi. Celu care vrea a se convinge despre acésta, citésca'lu singuru déca n'are altu ceva mai bunu de cititu. Noua din partene ni se parú astadata „H. Ztg.“ cá si unu inspectoru sasescu séu vicespanu din nainte de 1848, carele dupace pune se traga romanului cate 25 la spete, apoi ii si poruncia cá sculanduse de pe banca pe care fusese intinsu, se'i sarute man'a.

Nu domniloru, pre catu timpu „H. Ztg.“ va sta sub redactiunea sub carea se afla astadi, nu pote fi nici vorba despre cointelegere intre noi si dens'a.

Unu omu strainu, carele singuru marturisesce ca nu ne cunósce limb'a nóstra nicidecumu, unu omu care, venitu de puçini ani in patri'a nóstra, judeca despre trecutulu nostru, de

secularele si cumpletele nóstre suferintie cá si orbulu despre colóre, — cumu póte elu óre visa, ca cineva i se va increde tocma lui, spre a se midiuloci invoiéla si impaciuire cu elu si prin elu?! Deci tocma pentru acésta si dorimu din sufletu, cá acestea se ne fia la toti cele din urma cuvinte, pe care mai avuramu a le perde singuru numai cu H. Ztg.“ B.

Pre candu scriamu cele insemnate pana aici, eata ca ne mai vinu sciri fórté triste inca despre cateva incendii intemplate in diferite parti ale Ardealului. In satulu (curatu romanescu) Gurariului din scaunulu Sibiului aprindienduse in 7. Sept. nóptea pre la 10 óre siopronulu dela carciuma pana pre la mediulu noptii 140 case cu tóte celelalte olate au devenitu prad'a focului.

In santu (Sajo Sz. András) satulu in comitatulu Dobocei (locuitu de romani si de unguri) in 3. Sept. totu nóptea pre la 10 óre escanduse focu ajutatu de ventu tare dete prada flacariloru casele si celelalte superedificate dela 54 locuitori, intre carii se afla si locuintiele parochiloru romanescu neunitu si a celui ungurescu calvinianu. Judele de cercu L. Boheti-elu, Stefanu Sabo invatiatorulu romanescu unu romanu calatoru din Burgau, dnii Lud. Kiss, Györfi s. a. au cercatu totu spre a pune stavile elementului, au potutu insa scapa numai averea dlui Fejérvári Károly. Calamitatea pagubitorulu nu se póte descrie. Asecuratu din toti a fostu numai unulu.

Totu in 7. Sept. s'a prefacutu in cenusia si satulu Canteleagu (Kentelke) earasi amestecatu din acelasi comitatu.

In Reteagu anca au arsu, ci despre acestu vomu primi mai tardiu sciri positive.

In Givagiulu de diosu (din comit. Hunedórei) au arsu in 1. Sept. fabric'a de vinarsu a unui evreu.

BRASIOVU. Obieptele de espusetiune cate sunt daruite se afla asiediate frumosu in un'a din salele scóleloru si se potú vedé gratis in fiacare di dela 9—12, dela 2—6 óre. — Aceleasi sunt mai tóte de vendiare. Pretiulu se afla scrisu pe fiacare obieptu dupa cumu s'a hotaritu de comisiune.

— Calindariulu lui G. Baritiu pe a. 1863 va esi de siguru in Optobre. Acelasi va coprinde intre alti articuli de interesu comunu si unii istorici, eara mai anume, articuli dietali asiediatu la an. 1599 in diet'a din Alb'a-Jul'i'a si sanctionati de Michaiu Voda.

Pretiulu va fi numai 30 cr.

— Mai. Sa Imperatulu a binevoitu a da la cancelari'a aulica o resolutiune favoritória in caus'a salarisarii oficialiloru fundului regiu din erariulu statului.

— Pana in minutulu de fačia se adeveresce scirea, ca D. A. Severu se afla inchisu prin oficiulu ung. din Alb'a de diosu in Aiudu, fiindu anca in 19. Aug. escortatu acolo din Belgradu, culcusiulu seu. Caus'a acestei arestari se crede a fi, invinuirea cu crim'a turburarii publice si a rescólei, altii credu, ca cu buna sama din asta cauza, pentruca condusesse incatva Romanimea de prin muntii apuseni la adunarile marcale de antierti. Inse opusetiunea politica constitutionala nu e pecatu politicu. —

UNGARIA. Pesta, 5. Sept. Omeniloru le place a spera ceea ce dorescu. Pe aici se vorbesce earasi mai desu despre dieta, aceia inse carii cunoscu tóte impregiurarile mai deaprópe sunt de opiniune, cá se nu ne facemu sperantie prea mari din cauza ca patimile de unu anu incóce inca totu nu s'au astemperatu in acea mesura, pentru cá se póta cineva predice, ca desbaterile parlamentare aru decurge in liniste si buna intielegere.

Tergulu de acumu alu Pestei a esitu, precumu si era de temutu, mai reu cá de midilocu. Pretiulu cerealiiloru a mai scadiutu ceva, cautarea insa este numai cá de proba, prin urmare se intielege ca déca acestea nu se cauta atunci si alti articuli stau pe locu. Secetá este si in acestea tienuturi de simtitu, caldurile mai cá si in lun'a lui cuptoriu (Iuliu).

Tiér'a in o parte mare aci mai sufere inca fórté reu de hoti si lotrii rapitori si ucigasi. De si cu destula grétia si urgia, totusi spre a caracteriza securitatea publica din Ungari'a noi inca mai inregistramu si astadata dupa „Pesti Napló“ celu puçinu urmatórele fapte hotiesci.

In septeman'a trecut'a s'a spartu in Bud'a cass'a din localulu gubernului si s'au furatu banii din trfns'a.

Sambata in 23. Aug. cinci lotrii armati cumplitu au calcatu in Biisii diua mare locuint'a lui Gáll István, au cercatu se sparga cu securi cass'a vertheimiana de feru, ci nepotenduo s'au incarcatu de alte lucruri, apoi luandu si doi cai din grasdu s'au camu mai dusu pe aci 'ncolo prin mijloculu poporului carele ia lasatu in pace cá si cumu ar fi fostu numai nisce comedianti. — De acolo aceiasi lotrii trecura la Bonnyá unde calcara pe unu evreu, ei batura de mórte sot'i'a si

pe unu crestinu, apoi ii rapira cate lea placutu. De acolo totu aceia mersera la Kisbár, unde tienura la lupta crunta cu pandurii in vecinatatea unei paduri, in catu in acea lovire se audira vreo patrudieci de puscaturi. Resultatulu acestei batalii hotiesci nu se scie.

In comitatulu Somogy alti trei lotrii calcara cas'a parochului din Berzencze, si legându pe sierbitori luara 362 fl. in note, vreo 12 fl. in argintu, orologiu, pusca si altele. Se dice ca capitanulu acestoru lotrii ar fi fostu totu famosulu Patko, care de unu anu incóce este spaim'a Ungariei precumu era mai nainte Rozsa Sándor, carele acumu siede inchisu pe viétia in temniti'a dela Kufstein.

La Halmáj (in tienutulu Agriei) unu lotru imbracatu domnesce opri pe unu carausiu in drumulu de tíera, ii luà 226 fl. v. a. si alte lucruri.

In dilele trecute in temniti'a din Pest'a unu hotiu era p'aci se omóre pe insusi inspectorulu temnitiei. — Totu in acésta capitala cavalerii de pungi, séu cum le dicemu noi romanii pungasii (carii taie pungile si busdunarile) s'au imultitu preste mesura, in catu pe la locuri mai indosite ai se te feresci de ei mai tare cá de lotrii intr'unu codru.

Si ce mai atatea esemple! Mai. Sa imperatulu s'a vediutu indemnatu, a mai pune pretiu de cinci mii fiorini si pe capetele lotriloru din comitatulu Somogy, carii au ajunsu a fi spaim'a toturoru locuitoriloru.

Totu jurnalele magiare cuprindu mereu soiri dese si despre focuri, care nimicescu pela mai multe sate si orasie starea si averea locuitoriloru. —

— In minutele candu scoteamu aceste date, ne pica 'n mana „Közlöny“ Nr. 129 din Clusiu cu unu articulu amaru in contra tetunariloru si furiloru carii dupa elu se multiescu si in Ardealu. Fiindca Közlöny face din asemenea crime o cestiune intrenationala din acésta patria si presupune, ca aici in Ardealu ar lucra o propaganda secreta antimagiara spre a saraci si stinge pe posesorii magiari, — noi ne vomu vedea costrinsi a ne rentórcé la acelu articulu. Pana atunei intrebamu numai: prin ce mana voru fi arsu averile romaniloru din Tohanu, Rosnovu sa. sa. ?? —

AUSTRIA. Vien'a 6. Sept. Propunerile cancelariei transilvanice aulice privitóre la intrebatiunea transilvana au pasatu multe greutati pana ce au adjunsu la Mai. Sa; unulu adeca din DD. referenti ai cancelariei transilvane aulice, ne fiindu multumitu cu proiectulu pregatitu de a se asterne Mai. Sale strabatú a'si da asupra lui unu votu separat motivatu si acésta amanà asternerea proiectului la Maiestate pana catra finea lui Augustu. Se crede in cercurile celea de influintia, ca pasii pregatitori la diet'a Ardealului nu voru intardié indelungatu.

Diurnalulu de Vien'a „Botschatter“ anca vorbesce intr'unu articulu despre diet'a Ardealului, si dice, ca ea nu se mai póte compune dupa art. de lege 11 din a. 1791, fiinduca atunci aru lipsi esentialele elemente pentru representatiunea regnicolara si magiarii aru reesi eara preponderanti cu influintia, incatu cealalte natiuni si interesele loru aru deveñi ear' dependente dela bunavointi'a magiariiloru.

Cu acésta ocasiune lauda representatiunea sasésca, data prin cancel. aulica la Maiestate, dicundu, ca ea aru face scotéla si dreptului istoricu si egalei indreptatiri intre natiuni, acelasu si crede, ca ideea principala a proiectelor acestoru substernute nu se va lasa din vedere la decisiunea finala. — Ideea principala in represent. sasésca e impartirea tiei in teritorie nationale, care déca va fi mai dreptu proiectata decatu cum fú cea esita din Sabiiu si publicata in Gazeta, n'ar prea fi de reieptatu.

ITALIA se afla in confusiune de noue resculari, care pentru dens'a potu fi mistuitórie! — In Milanu, in Como si in Palermo se facura manifestatiuni in contra guvernului anca pela 31. Aug. si anumitu in Milanu piatiale si stradele resunau de strigate: la arme! diosu cu guvernulu! resbunare pentru Garibaldi si pela 4 óre poporulu parte inarmatu se inversiuna la strigatele! Se resbunamu pe Garibaldi, mórté guvernului, Viva Republica! si la corso Vittorio Emanuele strigau: Morte al Re! (rege). Se dusera catra consulatulu frau-

*) Noi intre facatorii de rele, carii despóie pe altii de averi si de viétia distingemu asie: furu, care ia pe ascuns fara a se incerca la viétia, (latinesce fur nemti. Dieb); hotiu care fura lucruri mai mari diua si nóptea; lotru (latro) care in tíer'a rom. se dice talchariu, e celu ce tiene drumurile, omóra si ómenii-Strassenräuber, uneori si Raubmörder.

cesu, inse fura respanditi de fric'a tunurilor postate in capetulu stradei; de aici mersera la cas'a prefecturei, unde traseru diosu pajor'a regésoa si o calcara in picióre. ear' in piati'a Vittorio Emanuele se incinse lupta intre un'a divisiune de lancieri si intre poporu. Comandantulu amenintia manurea armelor si poporulu respunse cu aruncari de petri, urlete si batujocuri. Se incaiera si cadiura mai multi raniti; inse sosindu unu batalionu de infanteria ii respandi. A dóua dí incepú scena de nou; in partea cetatei numita pórt'a lui Garibaldi poporulu masacrà o patróla si o desarmà; in Broletto, contrad'a dei muri, in piati'a castelului se redicara in 1. Sept. baricade, si militi'a consemnata incepú a da focu. Partit'a lui Mazzini predicá focu si sabia dícundu, ca trei din patru parti ale Italiei se aflá resculate pentru resbunarea lui Garibaldi. Garibaldi se afla in Specia fara periculu de viétia, si s'a decisu, cá senatulu regescu se i fia judetiulu si nu tribunalulu martialu. — Acumu scriu diurnalele, ca insusi Mazzini a provocatu pe ai sei, cá se inconjure totufeliulu de porniri, ce ar poté sili pe gubernu la sila armata; cu tóte aceste garibaldianii anca totu se lupta cu regescii in mai multe locuri si in Mesin'a fura prinsu, respanditi si vr'o 6 desertori si impuscati. — Armat'a reg e preste 323 mii, cari voru sustiené pacea; deocamdata s'au domolitu patimile. —

Taurinu. „Monarchia nationale“ scrie, ca maiortatea ministeriului votà, cá rebelii se se traga inaintea unei comisiuni speciale. — Nicotera si Miceri fugira la Malta. — Consiliulu ministriloru franci anca au decretatu a mai susutiené catuva timpu ocupatiunea Romei. „Teims“ diurn. anglu dice, ca Garibaldi nu póte veni inaintea judetiului, cá prinsu; e de adjunsu, déca va da cuventu regelui, ca vrea a parasi pe vr'o cativa ani Europ'a. „Morning Post“, diurn. lui Palmerston scrie, ca Napoleonu a recunoscutu, cumuca intre Papa si Victoru Emanuele e imposibila orice impaciuire si Napoleone astépta unu timpu mai favorabilu si midiulóce mai multu politice spre a se retrage din Rom'a. — Napoleonu audiendu de prinderea lui Garibaldi dise, ca steu'a lui anca nu l'a parasitu. — Elu se duse la Biaritiu cu famili'a, aprópe de Spani'a si la Rom'a tramite mereu armata.

Muntenegrenii avura in 3. Sept. o pertractare cu turcii in Cetinie in fiinti'a de fačia a consulului rusu. Pórt'a pretinde, cá se i recunósca suzeranitatea, se departeze pe Miró si se concéda trecerea trupeloru turce prin Spuz, Niksich scl. altufeliu in 5 Sept. va reincepe operatiunea, si turcii yoru merge la Cetinie. Dupa o depesia telegrafica muntenegrenii amanara a priimi conditiunile si turcii pornira la Cetinie, ear alta depesie dice, ca muntenegrenii priimira conditiunile lui Omeru-Pasia.

Conflictulu intre turci si serbi in Usitia costa 5 serbi morti si altii raniti si cate unu comisariu din ambele parti s'au dus la fačia locului spre cercetare. — Turcii aducu mereu militia catra Serbi'a, care anca se fortifica fara incetare. —

Desfiintiarea legionului ungurescu din Itali'a a urmatu in 30 ale l. tr. in Alesandria, unde desarmati fura dusi in citadela, unde li se spuse, cumuca mai potu servi déca vréu impartiti prin deosebitele regimente, earu de sine nu, pentrucu legionulu maghiaru é desfacutu pentru totudeun'a. Cei ce nu voru a intrá prin regimente trébuie se parasésca tíer'a.

Generalului Türr, care le facú acésta cunoscutu din partea guvernului ital., se dechiarasera vreo 400 ca voru parasi tíer'a, ear' 300 voru servi, déca voru remané nedespartiti, ceea ce nu li se concesse. Multi din ei se vediura gata de calatoria, ci politia i au luat aspru la ochi. Se crede ca in urma voru ajunge si pe la Mecsico.

Cositu inca dede unu manifest cá si Clapca, dieundu, ca proclamarea lui Garibaldi catra unguri, aru fi acumu cu periculu pentru interesele loru, fiindca Austri'a are interesu cá se se faca acumu vreo rescóla in Ungari'a.

Unu Concursu din Siomcut'a mare.

Deschidienduse locuri vacante pentru postulu invatiatorescu in comunele urmatore: Siomcuta mare, Finteusiu mare, Sesariu, Remetša, Covasiu, Carbutariu, Boju mare, Buțeasa, Siasa, Capolnocu Manastiuru, Cernesci, Fauresci, Miresiu mare, Jadera, Gaura, Babeni, Cozla, Varaliu, cu leafa anuala de 200 fl. v. a. si pe scripturisticiu la tota comuna cate 15 fl. v. a.

Eara in comunele urmatore: Posta, H. Lapusiu, Coltirea, Cioltu, Sacalasieni, S. Capolnacu, Coruja, Prislopu, Romaneci, Veina mica, Secatura, Preluca, Penatia, Ciocotisiu, Berintia, Baia Capnicului, Valeni, Pribilesci, Hossufaleu, Fersigu, Curtujusiulu mare, Ciocmani, Letca, Finteusielu cu léfa anuala de 150 v. a. si pe scripturisticiu la tota comuna cate 15 fl. v. a.

Dela concurentii, carii ar voli a ocupa dintre posturile aceste se recere testimoniul despre absolvarea gimnasiului micu, s'au despre absolvarea preparandiei, si pana in 1-ma Octombrie stilulu nou, 1862, trebuie sele dee pe leng'o suplica v.-capitanului primariu, ca in terminulu acestu numitū se voru alege invatatorii prin comitetulu ordinatu spre organizarea scóleloru si prin antistitii comuneloru. —

Josifu Popu,
Siomeuta M. 31. Augustu 1862. v. capitanu primariu. 1—3

Publicatiune de concursu

pentru dona premii de maisterii profesionisti.

Dupace on. Adunare generala a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu in siedinti'a sa III-a din a. c. prin articulu VII. a incuviintiatu a se da din fondulu asociatiunii doua premii de cate 100 v. a. la doi tineri romani din clas'a profesionistiloru (meseriesiloru) destoinici a lucra ca maisteri, subscrisulu comitetu publicu acestu concursu pe lenga urmatórele conditiuni:

1) Concurentii la aceste doua premii trebuie se fia invatiatu vre una din aici insemnatele siese profesiuni adica, de Zidaru (murari), bardasi (lemnari, dulgheri), mesari (alias templari) fauri (caóci), — lacatusi, rotari, cá unele din cele de anteia trebuintia.

2. Se alature lenga petitiunea loru: a) carte de botesu, b) testimoniu scolasticu celu puçinu de trei clase elementare si de art'a de semnului incai pe atata, pre catu se cere la meser'a loru, c) testimoniu despre invatiarea respectivei profesiuni, din care se se cunósca invederatu, cumuca aru poté fi in stare de ati porta profesiunea si a conduce o lucratoria (Werkstatt, Atelier) spre indestularea publicului, d) adeverinti'a despre o purtare morala in tóta privinti'a cuviósá séu dela parochulu respectivu séu deia deregatoria'a publica (oficiolatu magistratu). Terminulu concursului se defige pe 31 Maiu 1863.

Rugamintea provediuta cu mai susu semnatele documente este a se adresá la Sibiiu catra

Comitetulu asociatiunii pentru inaintarea literatur'e si a cultur'e poporului romanu.

Sibiiu, 4. Septembre 1862.

Publicatiune de concursu.

Pentru premiulu literariu de 100 fl. v. a. alu Asociatiunii transilvane pentru inaintarea literatur'e s. c. l.

Intru intielesulu articulu XVI p. c. din siedinti'a a III. adunarii generale din a. c. subscrisulu Comitetu publicu prin acésta concursu la premiulu de 100 fl. v. a. cu

Cea mai buna carte despre inaintarea economiei de campu si a pomariei intre romani pe lenga urmatórele conditiuni

Acea carte se dea celu puçinu 10 cóle tiparite in 8° mare (camu 30 scrise).

Se fia compusa in stilu catu se pote mai popularu si usioru de intielesu si cu deplin'a cunoscintia teoretica si practica in acésta specialitate.

Manuscriptulu se fia curatu, usioru de cititu, inse nu scrisu de man'a auctorului si nici subscrisu de elu, ci numai proveditu cu unu Motto.

Terminulu concursului e prefiptu pe 31. Maiu 1863, pre candu manuscriptulu este a se trimite la subscrisulu comitetu.

Manuscripte care aru veni dupa susnumitul terminu, se voru socoti de intardiate.

Sibiiu 4. Sept. 1862 c. n.

Comitetulu Asociatiunei pentru inaintarea literatur'e si a cultur'e poporului romanu.

Nru 3263/pol.

Publicatiune.

Tergulu de septemana care s'a concesu comuei Cetate de Balta, cu resolutiunea fostei c. r. prefecturi din M.-Osiorheiu din 10. Fauru 1860, Nru 6400, pe tóta sambata, s'a transpusu din caus'a cuviintiósá pre luna, si intra in viétia tienerea acestuia din 15. Septembre 1862 dupa st. n. inainte.

D.-Szt.-Martinu 27. Augustu 1862.

Din siedinti'a ofic. comit. alu Cetatei de Balta.

98/1862.

PUBLICATIUNE.

Se face prin acesta de obste cunoscutu, ca dreptula propinatiunei de vinarsu alu opidului Fogarasiu in urm'a ordinatiunei inaltului Gubernu din 21. a lunei curente Nr. 19,329, se va arenda pe calea unei licitatiuni publice — care se va tiené in 18. Septembre 1862 in localulu oficiului Opidanu — pe 3 ani curent — adeca dela 1. Octombrie 1862 pana la ultima Septembre 1865.

Pretiuulu strigarei s'a defiptu pe 4210 v. a.

La care se invita voitorii de intreprenderu cu aceea observare, ca

conditiunile licitatiunei, si pana la inceperea licitatiunei, — se potu vedé in tóte dífele la acestu oficiu, si ca toti aceia, carii voiescu a licita, au inaintea inceperei licitatiunei a depune vadiulu usitatu de 10%. —

Fogarasiu in 25. Augustu 1862.

Dela oficiulu Opidanu.

E D I C T U.

Todorica Morariu din Monosturulu de susu, comitatulu Clusului cerculu N. N. — care de trei ani a parasitu pe legititululu seu barbatu Vasilie Negrea din Frata comitatulu Clusului cerculu Mociului, se provoca prin aceasta, — cá in terminu de unu anusi una dí dela datulu de façia, negresitu se se infaciosiedie inaintea acestui scaunu protopopescu; pentruca nevinduse, si fora dinsa se va hotari procesulu de barbatulu seu asupra ei pornitu. Datu Palatca 1-a Juliu v. 1862.

Dela oficiulu protopopiei gr. cat. Palatca.

ANDREIU ALBONU,
administratoru.

1—3 (pl.)

Maiestatea Sa c. r. apostolica

dupa cumu s'a facutu cunoscutu tuturoru prin Gazet'a oficiala de Vien'a inca in 4. Aprilie 1862, s'a induratu pre gratiosu a demanda cá intregulu venitu curatu alu celei mai deaprópe loterie filantropice de statu

se se dedice spre ajutorarea nefericitiloru cari prin

inundarea din acestu anu a Dunarei, Elbei, Vistulei si a afluvieloru loru au patimitu daune in diversele tieriale imperiului.

in conformitate cu acestu mandatu imperatescu, ci avendu in vedere estinsiunea si marimea lipsei care'a e a se ajutorá, deschide c. r. di-reptoratu de venitele de loteria o

LOTERIA MARE DE BANI.

Cá a siepte loteria a loterieloru de statu pentru scopuri filantropice si folositóre tuturoru.

SORTIULU custa 3 fl. v. a.

Folósele ce le da la planulu de jocu cumparatoriloru de sorti sunt fórte insemnate, fiindca se dau publiculu dreptu castigu

300000 fiorini de val. austr.

si anume parte mare in sorti nimeritori fórte insemnati.

apoi fiindca scopulu e ca se se dea ajutoriu starei celei triste a nefericitiloru nostrii confrati di-reptoratu c. r. de venitele de loteria crede ca precumu la acele de mai inainte loterii filantropice a fostu ajutoratu din tóte partile cu cea mai mare promptitate si bunavointia, asié si la aceasta a sa intreprenderu noua alu carei scopu este atatu de filantropicu, va afla inpartasire binevoitóre, din tóte partile.

Despartiammentulu loterieloru de statu pentru scopuri filantropice si folositóre tuturoru.

Vien'a in 30. Augustu 1862.

FRIDERIC SRANK,

c. r. consiliariu de gubernu si antiste alu di-reptoratu de loteria.

O casa

in suburbiulu Scheiu, strad'a furcóiiei Nru 111 vechiu, 135 nou, statatóre din 6 odai, 1 culina mare, 2 celarie mari, si 2 curti, este de buna voia de vendiare.

Deslucire mai aprópe se da in Buroulu Mercantilu alui Juliu Jeckel in Brasiovu, strad'a vamii Nru 11.

INDREPTARE. In adausulu la Nru 66 a) Brasiovu seri'a 43, Elena Baiulescu: unu manuscrisu facutu despre vapsitoria, gulerulu de matasa, rochi'a de atlasu si palatinulu sunt daruite.

A mai remasu afara: D. Demetriu Gimbasianu, invetatoriu in Cernatu, care, cá sodalu tipograficu a datu la espusetiune statutele Asociatiunei lucrate frumosu in forma de placatu mare, (dar.)

Cursurile la bursa in 2. Septemvre 1862 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	6 fl	7 cr. v. a.
Augsburg	—	—	126 "	— "
London	—	—	127 "	25 "
Imprumutulu nationalu	—	—	71 "	45 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	83 "	30 "
Actiile bancului	—	—	794 "	— "
" creditului	—	—	218 "	10 "

Redactoru respundietoru

JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tipariulu lui

JOANNE GÖTT,